

Lekcja

Temat: Świat w okresie międzywojennym.

Niemcy, Włochy i Japonia utworzyły sojusz pod koniec lat 30. XX w.	P	F
Polityka NEP-u w gospodarce została wprowadzona w ZSRS przez Stalina.	P	F
W dwudziestoleciu międzywojennym ludzie coraz częściej korzystali z transportu samochodowego.	P	F
Japonia prowadziła ekspansję w Azji w latach 30. XX w.	P	F
Pakt reński zagwarantował nienaruszalność granic Francji i Belgii z Niemcami.	P	F
W dwudziestoleciu międzywojennym budowano autostrady.	P	F

POSTANOWIENIA TRAKTATÓW, KTÓRE PODPISANO Z PAŃSTWAMI CENTRALNYMI (z wyjątkiem Niemiec).

Utrata części terytorium,
Ograniczenie sił zbrojnych [armii],
Konieczność zapłaty odszkodowań wojennych.

POSTANOWIENIA TRAKTATU WERSALSKIEGO WOBEC NIEMIEC.

Utrata Alzacji i Lotaryngii
Demilitaryzacja Nadrenii
Utrata kolonii
Pozbawienie armii niemieckiej lotnictwa i floty wojennej
Konieczność zapłaty odszkodowań wojennych

Państwa, w których rozwinęły się rządy autorytarne: Estonia, Litwa, Łotwa, Polska, Austrii, Węgier, Rumunii, Jugosławia, Bułgaria, Turcja, Grecja, Albania, Hiszpania, Portugalia

PAŃSTWO AUTORYTARNE – państwo, w którym nie ma warunków do działania społeczeństwa obywatelskiego i realizacji idei samorządności. Udział obywateli w życiu politycznym podlega stałej kontroli i. Organizacja państwa opiera się na silnej władzy wykonawczej w rękach jednostki obdarzonej dużym autorytetem i na rozwiniętym aparacie przymusu (wojsko, policja). Organy przedstawicielskie odgrywają w rzeczywistości drugorzędną rolę.

SKUTKI I WOJNY ŚWIATOWEJ

SPOŁECZNE	POLITYCZNE
Wysoka liczba zabitych i rannych	Powstanie nowych państw
Dalsza emancypacja kobiet	Powstanie Ligi Narodów
Kałectwo wielu weteranów i brak pracy dla nich	Wzrost popularności haseł głoszących wprowadzenie dyktatury
	Upadek monarchii w Rosji, Niemczech i Austrii [rozpad Austro-Węgier]
	Powstanie nowych państw

WAŻNE POJĘCIA

MAŁY TRAKTAT WERSALSKI- dokument, w którym m.in. Polska zobowiązała się do przestrzegania praw mniejszości narodowych.

NOWY ŁAD (New Deal) – program reform ekonomiczno-społecznych, wprowadzony przez prezydenta Stanów Zjednoczonych w 1933 r. w celu naprawy sytuacji gospodarczej państwa.

FUTURYZM – nurt w sztuce dwudziestolecia międzywojennego, którego przedstawiciele fascynowali się nowoczesną techniką i rozwojem miast.

LIGA NARODÓW – organizacja utworzona po I wojnie światowej, której celem było zachowanie pokoju na świecie.

„**NOC DŁUGICH NOŻY**” – określenie wydarzenia z 1934 r., podczas którego zamordowano przywódców SA (stanowili wewnątrzpartyjną opozycję wobec Hitlera) w Niemczech.

ŁAGRY – obozy pracy w Rosji Sowieckiej, a następnie w ZSRS.

KULAK - Terminem tym określano w ZSRS bogatych chłopów, którzy byli poddawani szczególnie surowym represjom przez władzę sowiecką.

ZAPAMIĘTAJ

DUCE - Tytuł, jakim określano przywódcę faszystowskich Włoch

FÜHRER - tytuł, jakim określano przywódcę nazistowskich Niemiec

ADOLF HITLER - przywódca Niemiec po przejściu władzy przez nazistów

BENITO MUSSOLINI przywódca faszystowskich Włoch

Przejęcie władzy przez nazistów w **Niemczech** - **1933 r.**

Przejęcie władzy przez faszystów we **Włoszech** **1922 r.**

DZIAŁANIA NAZISTÓW W POLITYCE WEWNĘTRZNEJ NIEMIEC	DZIAŁANIA NAZISTOWSKICH NIEMIEC W POLITYCE ZAGRANICZNEJ
Zakaz działalności wszystkich partii z wyjątkiem NSDAP.	Anschluss Austrii.
Prześladowania Żydów.	Zajęcie Kłajpedy.
Kontrola społeczeństwa.	Udział oddziałów niemieckich w wojnie domowej w Hiszpanii.

DZIAŁANIA FASZYSTÓW W POLITYCE WEWNĘTRZNEJ WŁOCH	DZIAŁANIA FASZYSTOWSKICH WŁOCH W POLITYCE ZAGRANICZNEJ
Zakaz działalności wszystkich partii z wyjątkiem faszystowskiej.	Zajęcie Etiopii.
Podpisanie traktatów laterańskich z papieżem.	Zajęcie Albanii.
Konieczność współdziałania w korporacjach.	

PAŃSTWA O USTROJU DEMOKRATYCZNYM: Czechosłowacja, Francja, Wielka Brytania, Irlandia, Szwecja, Norwegia, Finlandia, Belgia, Holandia, Szwajcaria, Dania

USTAL KOLEJNOŚĆ CHRONOLOGICZNĄ PODANYCH WYDARZEŃ

Marsz Na Rzym. (27 paź 1922 – 29 paź 1922 r.)	2	Konferencja W Locarno (16 października 1925 r.)	1
Powstanie Ligi Narodów. (10 stycznia 1920 r.)	1	Remilitaryzacja Nadrenii (7 marca 1936 r.)	3
Utworzenie Protektoratu Czech i Moraw. (16 marca 1939 r.)	4	„Czarny Czwartek” (24 października 1929)	2
Wybuch Wojny domowej w Hiszpanii (17 lipca 1936/1939 r.)	3	Anschluss Austrii (12 marca 1938 r.)	4

ANSCHLUSS AUSTRII - przyłączenie Austrii do Niemiec w 1938 r . Pod powyższym terminem rozumie się w historii wydarzenie z dnia 12 marca 1938 roku, jakim było przyłączenie Austrii do hitlerowskiej III Rzeszy.

CZARNY CZWARTEK – 24 października 1929 roku, dzień, w którym ceny akcji notowanych na Nowojorskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (ang. New York Stock Exchange) gwałtownie spadły, co obecnie uznawane jest za jeden z objawów rozpoczynającego się Wielkiego Kryzysu.

REMILITARYZACJA NADRENI – miała miejsce 7 marca 1936 roku w wyniku zajęcia terenu Nadrenii, obszaru tzw. strefy zdemilitaryzowanej, przez wojska niemieckie.

PROTEKTORAT CZECH I MORAW – autonomiczna jednostka administracyjna utworzona 16 marca 1939 przez niemiecką Rzeszę z okupowanych od 15 marca 1939 Czech, Moraw i Śląska Czeskiego, nieprzyłączonych w konsekwencji układu monachijskiego do III Rzeszy 30 września 1938 jako Kraj Sudetów. Większość społeczności międzynarodowej nigdy nie uznała istnienia tego tworu.

LIGA NARODÓW – nieistniejąca już organizacja międzynarodowa powstała z inicjatywy prezydenta Stanów Zjednoczonych Woodrowa Wilsona. Statut Ligi został przyjęty przez konferencję pokojową w Wersalu 28 czerwca 1919 r. Stał się on pierwszą częścią traktatu wersalskiego i wszedł w życie po ratyfikacji 10 stycznia 1920 roku.

MARSZ NA RZYM – określenie faszystowskiego zamachu stanu w 1922 roku, w wyniku którego we Włoszech zdobył władzę Benito Mussolini. „Marsz na Rzym” polegał na koncentracji członków faszystowskich bojówek w stolicy Królestwa Włoch

TRAKTAT W LOCARNO zwany też traktatem locarneńskim lub układem w Locarno – został zawarty 16 października 1925 roku w szwajcarskiej miejscowości Locarno. Traktat, a właściwie kilka odrębnych układów, był podsumowaniem międzynarodowej konferencji rozpoczętej 5 października 1925 r., zwołanej z inicjatywy Niemiec.

W latach trzydziestych Hiszpania przeżywała głęboki kryzys wewnętrzny. W 1931 roku zrzekł się tronu król Alfons XIII, a Hiszpania stała się republiką, która do 1936 roku przeżyła 28 zmian rządów. W lutym 1936 roku odbyły się kolejne wybory, w których zwyciężył Front Ludowy. Przeciwno nowemu rządowi zaczęły się bunty, co spowodowało wybuch wojny Hiszpańskiej zwanej wojną dwóch ideologii : republikańskiego rządu i zwolenników generała Franco.

Wojna ta rozpoczęła się 17 lipca 1936 roku buntem komendanta Wysp Kanaryjskich generała Franco i oddziałów północnej Hiszpanii i Sewilli.

1. Nazwisko sowieckiego komisarza spraw zagranicznych, który w 1939 r. podpisał pakt z Niemcami.
2. Kraina w Chinach, zajęta przez Japonię w latach 30. XX w.
3. Nazwisko niemieckiego ministra propagandy w latach 30. XX w.
4. Miejsce podpisania traktatu z Niemcami po I wojnie światowej.
5. Nazwa ideologii obowiązującej we Włoszech w czasach rządów Mussoliniego.



1. Spółdzielcze gospodarstwo rolne w ZSRS.
2. Państwo centralne, z którym podpisano dwa traktaty po zakończeniu I wojny światowej.
3. Port zajęty w 1939 r. przez Niemcy, wcześniej autonomiczna część Litwy.

4. Nazwisko jednego z najpopularniejszych aktorów dwudziestolecia międzywojennego na świecie.

5. Jeden z nurtów modernizmu w architekturze, według jego założeń miały dominować prostota i użyteczność.

PRZYCZYNA

Krach na giełdzie nowojorskiej, zawyżanie kursów akcji.

WIELKI KRYZYS GOSPODARCZY

SKUTEK

Spadek produkcji, wzrost bezrobocia, upadek systemu demokratycznego w Niemczech.

PRZYCZYNA

Śmierć Włodzimierza Lenina (dotychczasowego przywódcy ZSRR).

OBJĘCIE WŁADZY PRZEZ JÓZEFA STALINA W ZSRS

SKUTEK

Rezygnacja z polityki NEP-u, prześladowania obywateli i represje (wielka czystka), kult jednostki.

PRZYCZYNA

Postulat przyłączenia Sudetów (części Czechosłowacji) do Niemiec, dążenie przez mocarstwa do rozwiązania konfliktu pomiędzy Czechosłowacją i Niemcami na drodze pokojowej

KONFERENCJA W MONACHIUM

SKUTEK

Włączenie Sudetów do Niemiec

PRZYCZYNA

Przejęcie władzy w Hiszpanii przez Front Ludowy, bunt oddziałów dowodzonych przez generała Franco.

WOJNA DOMOWA W HISZPANII

SKUTEK

Przejęcie władzy w Hiszpanii przez generała Franco, wysoka liczba ofiar, testowanie nowych rodzajów broni przez Niemcy i ZSRS podczas wojny domowej w Hiszpanii.

NOWA EKONOMICZNA POLITYKA, była realizowana od 1921 do początków 1927 r., choć data końca NEP jest sporna, polegała na przywróceniu wolnego handlu, zlikwidowaniu przymusu pracy, a przede wszystkim zastąpieniu niemal nieograniczonych rekwizycji od chłopów podatkiem zbożowym.